

Aligning

choreograaf Aimar Pérez Gali

De transitie van klank naar beeld

Aligning

De lijn is zo'n grondbegrip binnen de meetkunde dat er niet eens een echte definitie voor bestaat. Die eenvoud vinden we ook terug in de voorstelling Aligning, van de Spaanse choreograaf Aimar Pérez Gali. Maar vergis je niet. Want achter de simpele vorm schuilt een complex systeem, waarin lijnen grenzen worden, die de relatie tussen dans en muziek met uiterste precisie definiëren.

Aimar Pérez Gali heeft het niet voor improvisatie. Nooit geweest eigenlijk. "Ik sla gewoon tilt als ik moet improviseren. Ik blokkeer. Wat niet wegneemt dat het voor andere mensen kan werken. Maar voor mij dus niet, of zelden. De eindeloosheid aan mogelijkheden verlamt mij. Het werkt zelfs omgekeerd: ik voel me pas vrij naarmate er beperkingen zijn. Want die creëren een kader, duidelijke grenzen die je kan respecteren of overtreden, waar je mee kan flirten. Alles wat ik maak is daarom gebaseerd op een reeks regels, een systeem. Iedere dans leg ik ook vast, in een soort partituur, een 'score'.

Het idee is dat de dansers muziek genereren door over de vloer te bewegen. Iedere danser heeft zijn eigen partituur.

Mijn inspiratie voor die score, komt grotendeels van **Lucinda Childs** en het *Judson Dance Theater* uit de jaren zestig in New York. Die beweging beschouwde ook eenvoudige bewegingen, zoals wandelen en lopen, als dans en vertrok binnen het creatieproces vanuit taken, springen bijvoorbeeld, niet vanuit emoties. Dankzij die aanpak kan je je als maker loswaken van het narratieve, van het 'verhaaltje', en bied je toeschouwers de kans om zélf betekenis te geven aan wat ze zien. Allemaal principes waar ik sterk in geloof. Maar los daarvan hadden sommige leden van het Judson Dance Theater dus ook een strikte manier om choreografieën te vertalen in schrift. Ik heb zelf destijds een aantal van die scores gedanst en pas die aanpak nu op mijn eigen werk toe."

Scoooooore!

De score voor *Aligning* ziet er indrukwekkend uit: vijf balken, onderverdeeld in blokken met verschillende kleuren. De kleuren staan voor de muzieknoden. De lengte van de blokken staat voor de lengte van de noten. Elke danser heeft zijn eigen balk die zijn partituur vormt. De lijnen op de vloer zijn een notenbalk en elke danser stapt dus zijn eigen partituur af op de notenbalk. Door vooruit of achteruit te stappen, slaan ze nieuwe noten aan. De muziek waaruit we vertrokken zijn, heb ik zelf gecomponeerd. Ik heb nog viool gespeeld en ben dus wel vertrouwd met de basisprincipes van muziek. Maar we hebben moeten aanpassen, want er zijn beperkingen. Omdat de dansers op één tel maar twee stappen ver kunnen, mocht ik binnen één partituur bijvoorbeeld nooit meer dan twee noten ver springen: van do naar mi, van sol naar la, maar nooit van re naar sol. Ik heb me ook voorgenomen dat er niet meer dan twee dansers op dezelfde noot mogen staan. En ook het feit dat je maar vijf dansers hebt, is een beperking. Maar dat hebben we opgelost door met verschillende toonladders te werken, soms chromatisch, dan weer harmonisch, andere keren stellen de balken een akkoord voor."

Ook op andere vlakken bleek het niet evident om een muziekpartituur om te zetten naar dans. "Sommige passages waren choreografisch simpelweg niet boeiend", bekennt Aimar. "Daarom hebben we nu en dan ook omgekeerd gewerkt: dan zijn we vertrokken vanuit dans en hebben we daar vervolgens onze muziek op gebaseerd. Het bleek ook niet vanzelfsprekend om aan een publiek duidelijk te maken dat elke danser is gelinkt aan één onderdeel van de partituur. Al kwam dat waarschijnlijk omdat onze eerste soundtrack -een voorlopige versie waarop we gerepeteerd hebben- te weinig diepte had. Er zat zo weinig verschil op de instrumenten dat het klonk als één muur van geluid. **Dani Medina**, een bevriende muziekpedagoog, die het uiteindelijke arrangement heeft gemaakt, heeft dat gelukkig mooi kunnen oplossen. Eventjes nog hebben we met het idee gespeeld om live muzikanten in te zetten. Maar net omwille van de duidelijkheid, het contrast in geluiden, hebben we dan toch gekozen voor digitaal."

Passerelle buitenaards

"Werken voor Passerelle voelt als een scifi-achtige situatie", vertelt Aimar, "nogal buitenaards. Waar ik woon, in Spanje, zijn er nauwelijks centen voor professionele makers. Laat staan voor projecten met amateurs. Het bestaan van Passerelle is een onwaarschijnlijke luxe, die volgens mij voortkomt uit de geschiedenis, de onderdrukking van West-Europa. Jullie hebben een traditie in het opkomen voor jullie cultuur. Wij in Spanje hebben enkel stieren en Flamenco (lacht). Nu ja, je voelt gewoon dat dans hier belangrijk is. We hebben voor *Aligning* in een goed uitgeruste studio kunnen werken, er was budget voor een componist, in aanloop van de première hebben we een week lang in het theater kunnen werken. Dat is waanzin!

sfeerbeeld uit de repetities van *Aligning*

Door mijn werk en mijn opleiding in het buitenland, heb ik best wel een goed cv in Spanje, maar dan nog. Ik heb geen manager, geen productionele ondersteuning. Ik breng zelf mijn voorstellingen aan de man bij programmatoren, schrijf subsidiedossiers, maak lichtplannen, ... en dat heeft zijn voordelen: je leert dingen waarvan je niet wist dat je ze zou kunnen. Maar het put je ook uit en houdt je van je artistieke werk. Ik heb zo veel voorstellingen in mijn hoofd, die nooit het licht zullen zien, omdat de tijd en het budget er niet voor is. De uitnodiging door Passerelle biedt mij de kans om toch één van die voorstellingen te realiseren."

Dat hij die voorstelling met amateurdansers maakt is niet het minste probleem voor Aimar. "Correctie. Het zijn dansers waarvan ze 'zeggen' dat het amateurs zijn, maar ik zie het verschil niet, buiten dan dat ze niet betaald worden. Voor de rest hebben ze hetzelfde engagement en dezelfde professionele ingesteldheid. Je hebt zelf de score gezien, die is best complex. Het vraagt heel wat inspanning om die te memoriseren. En ook tijdens de repetities staan ze er altijd met volle focus. Geen klachten dus. Integendeel. Dit is een topgroep."